

۱۰

ماجراجویی‌های وین دیزل در جاده بن بست

اثر جدید دمشناس در کتابفروشی‌ها

به مناسبت شهادت امام حسن عسکری^(ع) سراغ شاعران جوانی رفته‌ایم که در رثای حضرت، شعر سروده‌اند

دیدیم سامرا همه‌اش کربلای توست

فرهنگ

پنجشنبه ۱ آبان ۱۳۹۹ :: شماره ۵۷۸۶

۱۲

جامعه

گله‌های صریح

يك بازیگر از بیکاری

ناشی از کرونا

کدام يك از مدیران فرهنگی از همکاران من خبر دارند که یکی در خانه شال می‌دوزد و دیگری ترشی می‌اندازد و می‌فروشد، یکی از اسنپ سردرآورده و یکی دیگر از آژانس املاک، یکی پرستار بچه شده و یکی دیگر میوه خشک می‌کند ... این است عاقبت بچه‌هایی که درس تئاتر خواندند؟!

این جملات بخشی از درد دل‌های الهام شعبانی، بازیگر تئاتر و طراح لباس است.

او که از وضعیت نابسامان هنرمندان این رشته اندوهگین و عصبی است، در گفت‌وگو با ایسنا گلایه‌های خود را از بلاتکلیفی هنرمندان تئاتر، اقتصاد لرزان این هنر و ضعف مدیریت‌ها مطرح کرد.

شعبانی در آغاز با انتقاد از تعطیلی تئاتر و سینما گفت: ما هم می‌دانیم وضعیت کشورمان چقدر خطرناک است، ما هم خبر داریم هر روز آمار مبتلایان به کرونا بالاتر می‌رود ولی آیا این خطرات فقط در تئاتر و سینما وجود دارد؟! آیا در هیچ فضا و مراسم دیگری ویروس کرونا منتقل نمی‌شود؟!

او تأکید کرد: کسی با تعطیلی مشکل ندارد ولی به این شرط که عمومی باشد نه این‌که این وسط فقط زورشان به هنرمندان برسد درحالی‌که همه مشاغل به کار خود ادامه می‌دهند و از آن بدتر محدودیتی برای سفر هم قائل نمی‌شوند و دور روز تعطیلی تکیه باشد، همه به جاده می‌زنند و در این بین، فقط هنرمندان تئاتر هستند که زندگی‌شان روی هواست.

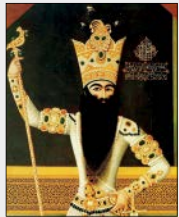

این بازیگر سپس انتقادات خود را متوجه مدیران فرهنگی کرد و افزود: کسی که بر صندلی مدیریت تکیه می‌زند باید مسئولیت‌پذیر و متعهد باشد ولی سوال من این است، مدیر قبلی تئاتر چرا به محض بالاگرفتن مشکلات، استعفا داد؟ مگر می‌شود کار را نیمه‌کاره رها کرد؟ مگر من بازیگر می‌توانم وسط اجرای نمایش، به خاطر فروش پایین، از بازی کردن کناره‌گیری کنم؟!

شعبانی با گلایه از عملکرد مدیر فعلی مرکز هنرهای نمایشی افزود: مدیر تئاتر چرا با ستاد مقابله با کرونا جلسه نمی‌گذارد؟ چرا به آنان توضیح نمی‌دهد که هنرمندان تئاتر از بیکاری و بی‌پولی به مرز جنون و افسردگی رسیده‌اند؟ چرا آنان را قانع نمی‌کند که تمام پروتکل‌های بهداشتی در تئاتر بیش از هر جای دیگری رعایت می‌شود؟ چرا به آنان نمی‌گوید که فقط با تعطیلی تئاتر که دردی دوا نمی‌شود؟! وظیفه مدیر تئاتر است که در این وضعیت اضطراری، با سازمان برنامه و بودجه یا دولت رایزنی کند و برای هنرمندان تئاتر حقوق ایام بیکاری بکشد. مدیریت یعنی رسیدگی به این امور. / ایسنا

شاهی که وهابیان را تنبیه کرد

اول آبان سالروز درگذشت فتحعلی‌شاه قاجار است

در ذی‌الحجه ۱۲۱۶ هـ.ق که اوایل حکومت فتحعلی‌شاه محسوب می‌شود، فرقه انحرافی وهابی در حمله‌ای وحشیانه به عتبات عالیات در عراق، قتل و غارت وسیعی انجام دادند و به‌ویژه به حرم مطهر امام حسین(ع) و حضرت علی(ع) صدمه فراوان رسید و بسیاری از مجاوران و زائران آن اماکن مقدس کشته شدند. وقتی این خبر هولناک به دربار ایران رسید، فتحعلی‌شاه به عنوان حاکم شیعه‌مذهب که علایق مذهبی شدیدی هم از خود نشان می‌داد، اسماعیل بیگ بیات را به نزد سلیمان پاشا، والی بغداد فرستاد و از وی تنبیه وهابیان را خواستار شد. شاه قاجار حیدرخان شیرازی را در ۱۲۳۵ ق. به سفارت مصر اعزام نمود و طی نامه‌ای از محمدعلی پاشا والی آنجا خواستار تنبیه وهابیان شد و در آن تهدید کرده بود که اگر به خواسته‌اش ترتیب اثر داده نشود، خود اقدام می‌کند.

فتحعلی‌شاه برای تعمیر و بازسازی مرقد‌های شریف عراق اقداماتی انجام داد. از جمله بعد از خرابی وهابی‌ها دستور داد طلاهایی که عمویش آقامحمد خان وقف کرده بود، برای طلاکاری حرم امام حسین(ع) روانه کربلا شود. این کار توسط محمدعلی‌خان رئیس دیوان به همراهی ۴۰۰ نفر از بلوچ‌ها انجام شد. این گروه وقتی به کربلا رسیدند، آن شهر را فاقد حصار و دیوار دفاعی یافتند که در مقابل تهاجم دشمنان بی‌حفاظ می‌نمود. در نتیجه با همکاری سیدعلی طباطبایی، صاحب ریاض حصری بر دور شهر کشیدند. در این حصار که به همت کارگران و معماران بلوچ ساخته شد، شش دروازه تعبیه شده بود.

علاوه بر این به دستور فتحعلی‌شاه صندوق حرم مطهر امام حسین(ع) که در حمله وهابی‌ها صدمه دیده بود، تعمیر شد و ایوان روضه مقدسه در سال ۱۳۳۲ ق. به دستور یکی از همسران شاه طلاکاری شد. در همین سال طلاهای گنبد امام حسین(ع) که به علت عدم کیفیت جلای خود را از دست داده بود، به دستور فتحعلی‌شاه با طلاهای مرغوب از خزانه شاهی تعویض شد و با طلاهای قبلی، مرقد شریف کاظمین تذهیب شد.

آردات فتحعلی‌شاه به فرزندانش نیز منتقل شده است. ام‌سلمه دختر فتحعلی‌شاه که به «گلین خانم» نیز شهرت دارد، دعای پرفضیلت صباح امیرالمومنین علی(ع) را به خط نسخ خفی و شیوه رنگه‌نویسی در سال ۱۲۵۵ قمری کتابت کرده است. این اثر هم‌اکنون در موزه ملی ملک نگهداری می‌شود.

سیزدهمین دوره جایزه جلال با وجود شیوع ویروس کرونا، متنوع‌تر از گذشته برگزار می‌شود

يك جلال جهانی

آذر محاجر

ادبیات و هنر

سیزدهمین دوره جایزه جلال در سالی که ویروس تاج‌دار حکم به تعطیلی و مجازی شدن جشن‌ها و جشنواره‌ها و رویدادهای فرهنگی هنری داده، ممکن است حضوری یا مجازی برگزار شود. همه چیز بستگی دارد به این‌که تا هفته اول آذر یا حتی کمی بعدتر از آن، کرونا را به خاک کشانده باشیم یا نه. برگزارکنندگان جایزه می‌گویند اگر مطمئن شوند، یکی دو ماه بعد از سالروز تولد جلال آل‌احمد در آذرماه، ویروس کرونا بارش را بسته و رفته باشد، اختتامیه را با تأخیر اما به صورت حضوری برگزار خواهند کرد و اگر اوضاع همین باشد که هست، مجازی خواهد بود. داستانی که کرونا برای رویدادهای جشن‌ها و جشنواره‌ها ساخته، درباره جایزه جلال کمی متفاوت است؛ این جایزه امسال برگزار نمی‌شود که فقط برگزار شده باشد، بلکه برایش طرح نو در انداخته‌اند و قدم‌هایی برای توسعه این جایزه برداشته شده که دیروز از زبان مدیرعامل خانه کتاب و دبیران این جایزه در نشست خبری سیزدهمین دوره‌اش مطرح شد. شرح این طرح‌ها و توضیحات را در ادامه بخوانید:

قدم اول پاکستان

مهم‌ترین خبر درباره سیزدهمین دوره جایزه ادبی جلال آل‌احمد اضافه‌شدن بخش همکاری‌های بین‌المللی است. ایوب دهقانکار، مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران معتقد است فعال شدن بخش بین‌المللی این جایزه به معنای پیش رفتن آن است. دهقانکار در این‌باره توضیح داد: «سرمایه اصلی کشورها فرهنگ و تمدن‌شان است که باید به نحو مقتضی به آن جواب داده شود. با توجه به غنایی که در ادبیات فارسی و آثار ادبیات داستانی وجود دارد، یکی از برنامه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معرفی آثار فارسی به جهان است و از همین رو یک پیوست منطقه‌ای برای این کار در نظر گرفته‌ایم. به گفته دهقانکار نخستین بخش بین‌المللی جایزه جلال، در قالب جدید در همکاری با کشور پاکستان انجام می‌شود و این همکاری به این ترتیب است که با همکاری موسسات ادبی کشور پاکستان، آثار ادبی این کشور نیز در این جایزه بررسی می‌شود و زمینه برای داد و ستد ادبی فراهم خواهد شد.

قدم دوم، طرح پدید

برگزارکننده جایزه جلال دفتر شعر و ادبیات داستانی از زیرمجموعه‌های خانه کتاب است و مدیر این موسسه در نشست سیزدهمین جایزه جلال آل‌احمد تصریح کرد که این دفتر از پرکارترین مجموعه‌های این نهاد محسوب می‌شود. به گفته دهقانکار دو تغییر در جایزه جلال رخ داده که یکی همکاری‌های بین‌المللی آن است و دیگری پروژه پدید است که پژوهشی در ادبیات داستانی محسوب می‌شود. در این پروژه، پژوهشگران، با مطالعه آثار منتشر شده که نامزد یا برگزیده جایزه جلال هستند، یا آثار دیگر در حوزه ادبیات داستانی واکاوی عمیق انجام می‌دهند.

مدیرعامل خانه کتاب اظهار امیدواری کرد که داده‌های این پژوهش در دسترس مخاطبان قرار بگیرد تا هم برای عموم مردم قابل استفاده باشد و هم برای متخصصان و اهالی ادب. دهقانکار این نکته را هم اضافه کرد که باید برای جایزه جلال و ادبیات داستانی کاری انجام می‌شد و از آنجا که شناخت ادبیات مهم‌ترین بخش این جایزه است، تاکنون در طرح پدید ۶۰۰ اثر حوزه ادبیات داستانی تحت مطالعه و پژوهش قرار گرفته است.

جایزه ویژه دفاع مقدس

سیزدهمین جایزه ادبی جلال به ایستگاه نشست خبری رسید و تا دیروز که این نشست برگزار شد، دبیرخانه این جایزه ۱۶۹۱ اثر دریافت کرده است. به گفته مصطفی‌راضی جلالی دبیر اجرایی این جایزه، از این آثار، ۸۱۴ اثر مربوط به بخش‌های ادبیات داستانی است، ۲۲۴ داستان کوتاه، ۴۷۰ اثر مستندنگاری و ۷۳ نقد ادبی. دبیر اجرایی این جایزه از خبرنگاران، ناشران و نویسندگان که برای بهتر برگزار شدن جایزه تلاش می‌کنند، تشکر کرد و توضیح داد: «بخش ویژه جایزه جلال را به بررسی آثار دفاع مقدس اختصاص دادیم. امسال این انتخاب توسط اهالی رسانه انجام می‌شود و هر رسانه نماینده خود را برای انتخاب آثار برتر دفاع مقدس، معرفی خواهد کرد.» دبیر اجرایی جایزه جلال به شش سال همکاری با این جایزه اشاره کرد و گفت: «به مؤلفان و فعالان حوزه ادبیات داستانی قول می‌دهم که پاسدار آثار شما باشیم. دبیرخانه همه تلاش خود را برای برگزاری بهتر جایزه به کار می‌گیرد و با معرفی نامزدهای هر بخش، داوران آن هم معرفی می‌شوند تا تحت تأثیر عوامل بیرونی قرار نگیرد، داوران، مسئولیت انتخاب خود را برعهده می‌گیرد.» دبیر جشنواره درباره تأثیرگذاری این جشنواره به یکی از خبرنگاران پاسخ داد: «تغییر مدیران، برای جایزه

مسئله‌ای ایجاد می‌کند. جایزه جلال، روند رو به رشدی در پیشرفت ادبیات داستانی داشته، بسیاری از ناشران که دوست نداشتند در این جایزه شرکت کنند، اکنون در کتابفروشی‌های‌شان قفسه اختصاصی حتی برای نامزدهای جایزه جلال گذاشته‌اند. جایزه جلال به سهم خود در ادبیات ایران تأثیر گذاشته، ضمن این‌که ۱۳ اسالگی برای يك جایزه هنوز مرحله نوبایی به شمار می‌رود.»

تعیین تکلیف برای جایزه نقدی

تعداد سکه‌های جایزه جلال همیشه ماجرابی داشته است؛ از همان سال اول که هیچ اثری شایسته دریافت آن شناخته نشد تا سیزدهمین دوره که هنوز تصمیم قطعی در این‌باره گرفته نشده است. دبیر جایزه جلال در نشست دیروز گفت: «بهتر است بدانیم ارزش ریالی جایزه جلال آن زمان که ۱۱۰ سکه انتخاب شد، از رقم نقدی که سال گذشته پرداخت کردیم کمتر است.»

براساس توضیحات جلالی، تصمیم‌گیری درباره جایزه جلال به عهده شورای انقلاب فرهنگی است و برگزارکنندگان جایزه فقط مجری آن هستند. گویا بعد از چند دوره که جایزه جلال برگزار شد، از برگزارکنندگان خواسته شد که جایزه جلال مطابق جایزه کتاب سال پرداخت شود. حالا دبیر این جایزه توضیح داده، هنوز در حال جمع‌آوری هستیم. در بخش‌های حمایتی دیگر خرید

يك كلام از نمایشگاه و طرح پاییزه

گاهی به برگزیدگان جایزه جلال انتقاد شده، گاهی به گنمان بودن داورانش، گاهی رقم جایزه جای سوال بوده گاهی فرآیند داورى‌ها اما این بار حاشیه جایزه جلال به هیچ‌کدام از این موارد مرتبط نیست. در حاشیه نشست خبری جایزه جلال، مدیرعامل خانه کتاب درباره وضع نمایشگاه کتاب در سال جاری و طرح پاییزه صحبت کرد. درباره نمایشگاه مجازی کتاب، گفت: «متأسفانه امسال متأثر از شیوع ویروس کرونا نتوانستیم نمایشگاه کتاب را برگزار کنیم. درباره نمایشگاه مجازی، اگر تاکنون خبری اعلام نشده، نشان از انجام نشدن کارها نیست. می‌خواهیم، زمانی درباره این کار صحبت کنیم دقت و همه‌جانبه‌نگری در آن رعایت شده باشد تا نکند برنامه‌ای را برگزار کنیم شامل می‌شود.

در حاشیه

که شکست بخورد.» مدیرعامل خانه کتاب، درباره نحوه برگزاری نمایشگاه گفت: «طراحی يك پلتریم برای برگزاری نمایشگاه هیچ مشکلی نداشته‌ایم که حوالی ۲۴ آبان به سنت همیشه، برنامه هفته اما نمایشگاه باید بخش فروشگاهی هم داشته باشد. ۱۴ مدل را مطرح کردیم که یکی از آنها با عنوان فروش غیرمتمرکز تأیید شد. مشکل ما بخش غیرمجازی و پشتیبانی نمایشگاه است که اهمیت ویژه‌ای دارد.» دهقانکار به این نکته هم اشاره کرد که حوالی ۲۴ آبان به سنت همیشه، برنامه هفته کتاب برگزار خواهد شد، البته بعد از رای شورای سیاست‌گذاری و زمانی که جشن هفته کتاب را داشته باشیم، طرح فروش پاییزه هم برگزار خواهد شد که بخش مهمی از گردش مالی کتابفروشان را شامل می‌شود.